

ACİL RÖNTGEN UYGULAMALARI

1

Dr.Ahmet Kürşad POYRAZ
Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi
Radyoloji A.D.

PELVİS VE PROKSİMAL FEMURUN UYGUN KONUMLANDIRILMASI

AP PELVİS GRAFİSİ

- Pelvisin standart görüntülemesi hasta supin pozisyondayken AP alınır
- Birçok travmada (sakral kanatlar, iliak kemikler, iskium, pubis, femur boynu va başı) yeterli değerlendirmeyi sağlar
- Pelvis ile femur boynu ile gövdesi arasındaki anatomik ilişkiyi ortaya koyar

- Teknik özellikler
 - 35x43 cm
 - 75-85 kVp
 - 12 mAs (80 kVp'de)
 - Hareketli ya da sabit grid
 - Mesafe 100 cm

AP PELVİS KONUMLANDIRMA

- Hasta masa üzerinde supin durur, kollar yanda veya göğüs üzerinde bağlı
- Baş ve diz desteği kullanılması hasta gerginliğini azaltır
- Gövde orta hattı, grid ortasına hizalanır
- Pelvis açılmamalı
- Ayaklar yaklaşık 15-20 derece iç rotasyonda olmalı
- Topuklar arası mesafe 20-24 cm olmalı

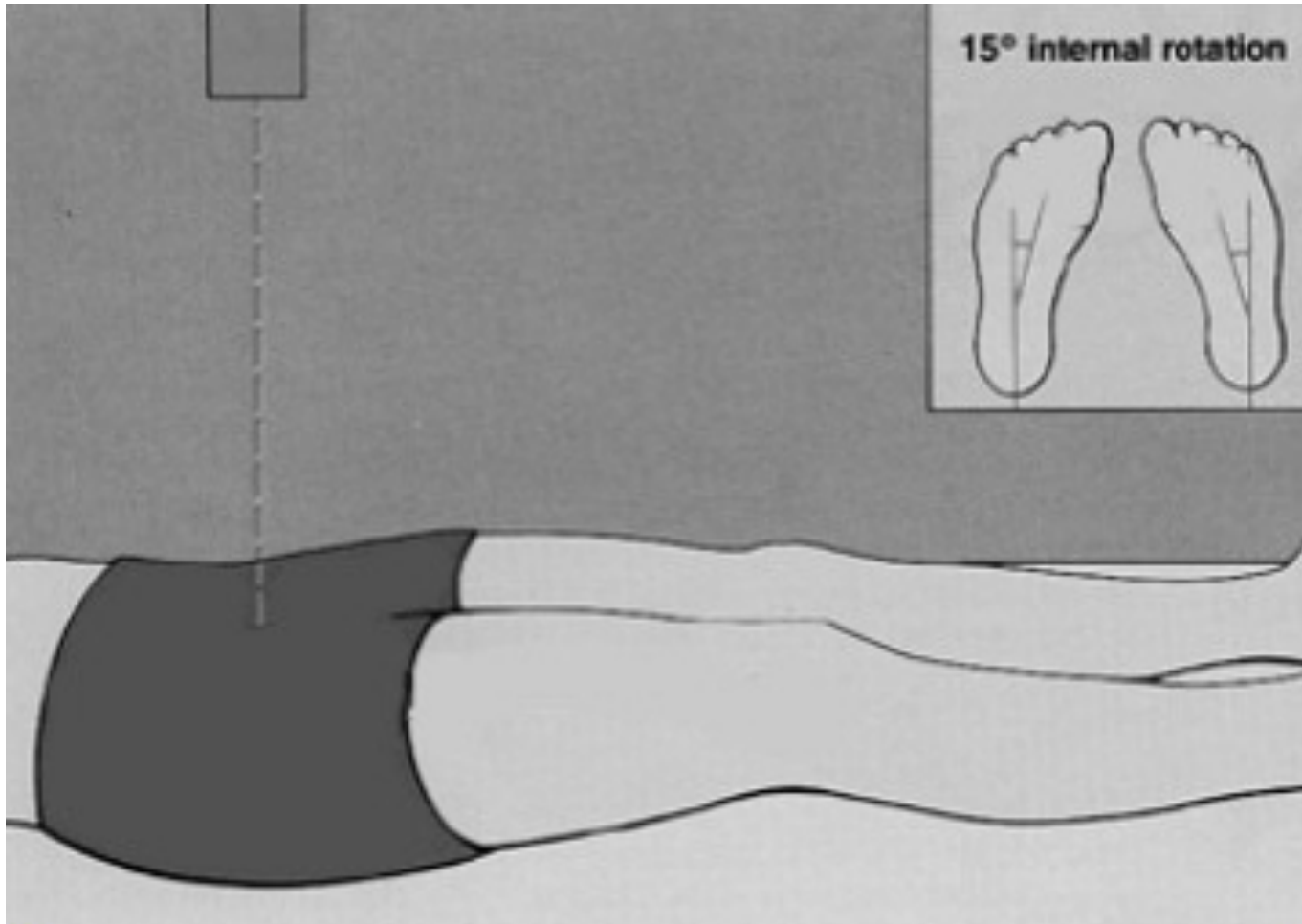
- Doğru pozisyon için iliak çıkıntılara dokunulur ve kasetin üst kenarı iliak çıkıntılarının 2.5-4 cm üzerinde olacak şekilde ayarlanır. Kasetin merkezi ASIS (öv-üst iliak çıkıntı) ile symphysis pubis ortasında olmalı ve ışınlama bu bölgeye yapılmalıdır

- Erkeklerde gonadlar korunur, kadınlarda ise kemik yapıları görmeyi engelleyeceğinden overler korunamaz
- Hastaya nefes verdirildikten sonra nefes tutturulur

Değerlendirme

- Pelvisin tamamı, femur boynu, L5, sakrum ve koksiks görülebilmelidir
- Küçük trokanterler genellikle görülmezler.
- Büyük trokanterler görülebilmeliler
- Bütün yapılar simetrik olmalıdır

- Doğru kolimasyon ve ortalama; iliak kanatlar ile büyük trokanterlerin film kenarlarına eşit uzaklıkta olmasıyla ve vertebraların filme ortalanmış olmasıyla anlaşılır

AP TEK TARAFLI KALÇA GRAFİSİ

- Genellikle ameliyat sonrası ya da asetabulum, femur başı-boynu, büyük trokanter, ortopedik protez değerlendirmesi için kullanılır
- Teknik özellikler bilateral kalça ile aynıdır

- Merkezi ışın, femur boynuna dik olarak konumlandırılır, simfisis pubis ile ASIS arasına çekilen çizginin ortasının 6.5 cm distaline ayarlanır. Başka deyişle merkezi ışın femur boynu ortasının 2.5-5 cm altına yerleştirilir
- Femur boynu ASIS'in 3-5 cm medial ve 8-10 cm distalinde bulunur

- Femur başı-boynu, büyük trokanter tam olarak görülebilmelidir
- Uygun doz ile femur başını çevreleyen asetabulum görülebilmelidir

AP OBLİK PELVİS GRAFİSİ KONUMLANDIRMA

- Kurbağa bacağı pozisyonu da denir
- Doğuştan kalça çıkığı tanısı için kullanılır
- Femur başı, boynu ve trokanterleri kıyaslamalı değerlendirme imkanı verir

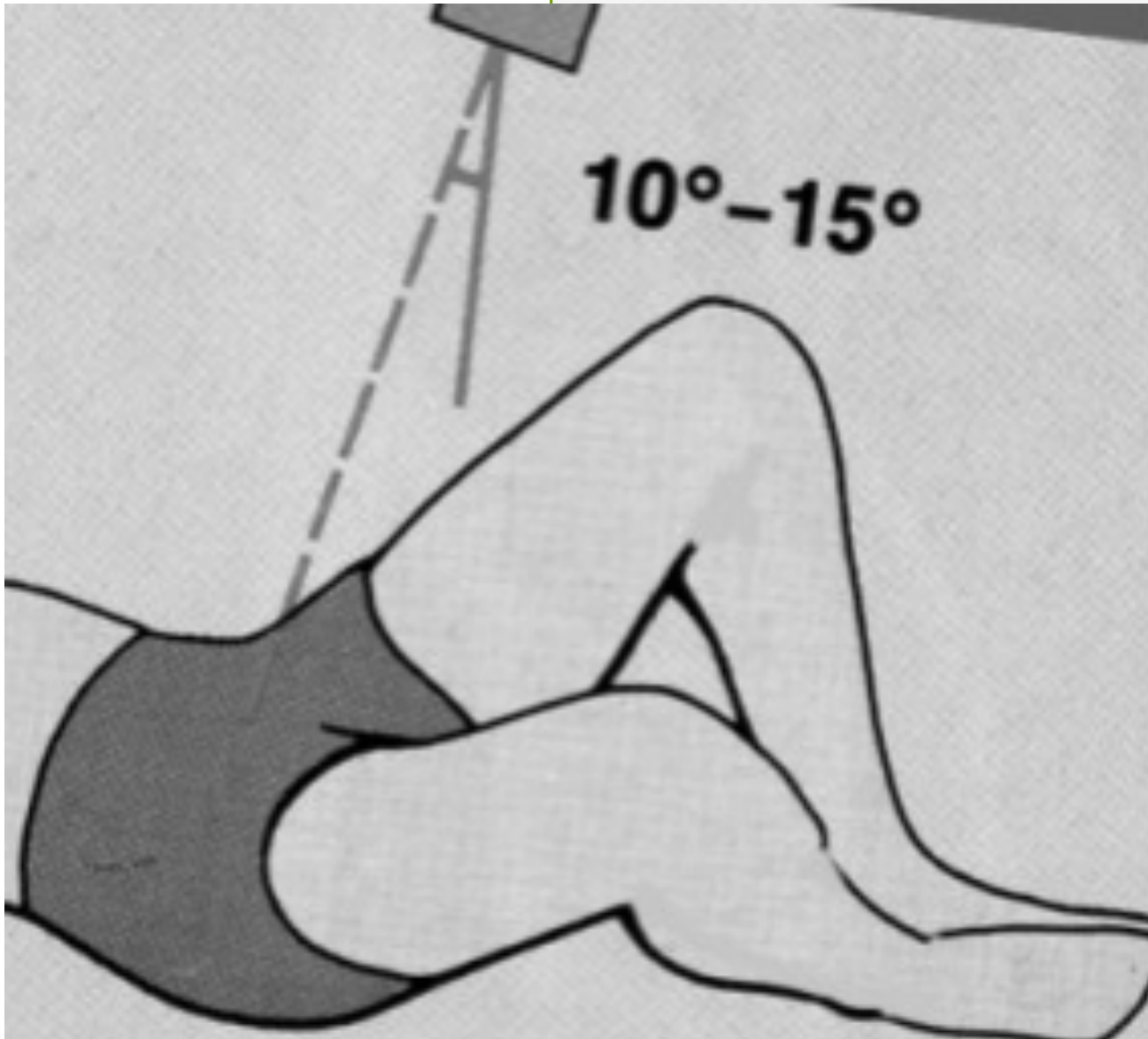
- Teknik özellikler
- 35x43 cm
- 75-85 kVp
- 12 mAs (80 kVp'de)
- Hareketli ya da sabit grid
- Mesafe 100 cm

- AP pelvis grafisinde dikkat edilen hususlara ek olarak kalça ve dizler 90 derece fleksiyona getirilir
- Kalçalara 45 derece abduksiyon yaptırılır
- Kalçaların aynı oranda abduksiyon yapmasına dikkat edilmeli

- Tek taraflı çekim yapılacaksa ASIS gridin ortasına hizalanır ve merkez ışın femur boynuna ayarlanır
- Erkelerde gonadlar korunur
- Kadınlarda görüntüyü engelleyeceğinden overler korunamaz

Değerlendirme

- Femur başları, boyunları, asetabulumlar ve trokanterk alanlar grlbilmelidir
- Rotasyonun olmadığı obturator foramenlerin ve pelvik kemiklerin simetrisinden anlaşılır
- Küçük trokanterler eşit boyutta olmalıdır
- Büyük trokanterler femur boyunlarına süperpoze olmalıdır

AP AKSİYAL PELVİK ÇIKIM VE GİRİM GRAFİSİ

- AP aksiyal pelvik çıkım grafisi pubis ve iskium ramusunu uzunlamasına gösterir
- Pubis ve iskium kırıklarını değerlendirmek için mükemmel görüntü sağlar
- AP aksiyal pelvik girim grafisi ile pelvik halka değerlendirilir

Teknik özellikler

- AP pelvis grafisi ile aynıdır, tek fark merkez ışınının açısıdır
- Pelvik çıkım grafisinde merkez ışını erkeklerde 20-35 derece sefalad, kadınlarda 30-45 derece sefalad açıyla ve simfisis pubisin üst sınırının 5 cm distaline hizalanır

- Pelvik girim grafisinde merkez ışını 40 derece kaudale ayarlanır ve ASIS hizasında orta hatta tutulur

OBLİK SAKROİLİAK EKLEM GRAFİSİ

- AP grafilerde tp sefalad 30-35 derece aılandırılır
- Bu pozisyon SI eklemleri iyi gösterir
- Sakrum, pubis ve iliak ramus kırıklarını da iyi gösterir